

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 104/2014-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. marca 2014 predbežne prerokoval sťažnosť M. B., zastúpeného Advokátskou kanceláriou Bobák, Bollová a spol., s. r. o., Dr. Vladimíra Clementisa 10, Bratislava, v mene ktorej koná konateľka a advokátka Mgr. Zuzana Bollová, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Rozhodcovského súdu Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory v Bratislave sp. zn. Rsp M-3/2012 z 9. septembra 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. B. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. decembra 2013 doručená sťažnosť M. B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 ods. 1 Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Rozhodcovského súdu Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory v Bratislave (ďalej len „rozhodcovský súd“) sp. zn. Rsp M-3/2012 z 9. septembra 2013 (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

2. Zo sťažnosti a k nej pripojených písomností vyplýva, že sťažovateľ bol napadnutým rozsudkom vydaným rozhodcovským súdom zaviazaný (spolu so žalovaným v 1. rade) zaplatiť obchodnej spoločnosti SG Equipment Finance Czech Republic, s. r. o., Praha, jej organizačnej zložke v Bratislave, spoločne a nerozdielne sumu 186 698,78 €.

3. Sťažovateľ uviedol, že v rozhodcovskom konaní „*uplatnil námietku nedostatku právomoci rozhodcovského súdu pre neplatnosť rozhodcovskej zmluvy*“, s ktorou sa rozhodcovský súd v napadnutom rozhodnutí „*nijako nevysporiadal*“ (uvedené potvrdzuje aj k sťažnosti pripojená písomnosť z 26. apríla 2012 adresovaná rozhodcovskému súdu označená ako „*Námietka nedostatku právomoci rozhodcovského súdu pre neplatnosť rozhodcovskej zmluvy a návrh na zastavenie konania*“).

4. V nadväznosti na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol o jeho sťažnosti nálezom, v ktorom vysloví porušenie jeho označených práv napadnutým rozsudkom rozhodcovského súdu. Zároveň sa domáha aj zrušenia tohto rozsudku a priznania náhrady trov konania. Súčasne požiadal, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť napadnutého rozsudku.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Ústavný súd preskúmal na predbežnom prerokovaní sťažnosť z hľadiska existencie dôvodov podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. Predmetom konania pred ústavným súdom je sťažovateľom namietané porušenie jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, k porušeniu ktorých malo dôjsť napadnutým rozsudkom rozhodcovského súdu.

9. V súvislosti s napadnutým rozhodcovským rozsudkom ústavný súd upriamuje pozornosť na princíp subsidiarity vyplývajúci z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne. Zmysel a účel princípu subsidiarity spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú v občianskom súdnom konaní povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných

slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám alebo právnickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio – inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, III. ÚS 133/05, III. ÚS 444/2012). Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zisťoval, či ochranu tým právam, porušenie ktorých v súvislosti s napadnutým rozsudkom sťažovateľ namieta v konaní pred ústavným súdom, neposkytuje iný všeobecný súd na základe jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy.

10. Zo sťažnosti a z priloženej dokumentácie nevyplýva, či sa sťažovateľ domáha osobitnou žalobou zrušenia napadnutého rozsudku na príslušnom všeobecnom súde z dôvodov uvedených v § 40 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozhodcovskom konaní“). Problematikou prípustnosti sťažnosti (§ 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde) sa sťažovateľ zaoberal len okrajovo, keď v sťažnosti uviedol:

„V zmysle § 53 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu... sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov. Zároveň zákon upravuje lehotu na podanie ústavnej sťažnosti, a to v trvaní dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu...“

Z dôvodu, že rozsudok Rozhodcovského súdu... zo dňa 09. septembra 2013 bol právnomu zástupcovi sťažovateľa doručený dňa 09. októbra 2013..., plynie dvojmesačná lehota na podanie ústavnej sťažnosti v zmysle § 53 ods. 3 zák. č. 38/1993 Z. z... voči napadnutému rozhodnutiu odo dňa 09. októbra 2013.“

11. Ústavný súd konštatuje, že za daného stavu má/mal sťažovateľ k dispozícii účinný právny prostriedok na ochranu namietaného porušenia jeho práv (pozri napr. § 40 a § 45 zákona o rozhodcovskom konaní) s tým, že v prípade, ak by okresný súd jeho žalobe

o zrušenie napadnutého rozhodcovského rozsudku nevyhovelo, môže/mohol sa domáhať nápravy v opravnom konaní v rámci riadneho inštančného postupu, prípadne a za splnenia zákonom ustanovených podmienok aj využitím mimoriadneho opravného prostriedku (m. m. IV. ÚS 394/2012).

12. V spojitosti s tým je potrebné uviesť, že sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nepredstavuje právny prostriedok nápravy, ktorý možno využiť súčasne popri iných prostriedkoch nápravy, ktoré má sťažovateľ k dispozícii; takúto sťažnosť možno uplatniť iba v tom prípade, ak napriek vyčerpaniu všetkých prípustných prostriedkov nápravy došlo podľa tvrdenia sťažovateľa k porušeniu jeho základných práv alebo slobôd (m. m. IV. ÚS 21/02).

13. Sťažovateľ si preto nemôže vyberať orgán verejnej moci, ktorý mu má poskytnúť ochranu pred namietaným porušením jeho práv. Povinnosťou sťažovateľa je vyčerpať všetky právne prostriedky ochrany ním označených práv, porušenie ktorých namieta, tak ako to umožňuje právny poriadok Slovenskej republiky. Až po ich vyčerpaní a za predpokladu, že by boli splnené ostatné ústavné aj zákonné podmienky, by mohla byť daná právomoc ústavného súdu (IV. ÚS 171/04).

14. Vychádzajúc z postavenia ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy), ktorý nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), ústavný súd sťažnosť sťažovateľa po jej predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

15. Keďže ústavný súd odmietol sťažnosť už pri jej predbežnom prerokovaní, bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa jeho ďalšími návrhmi uvedenými v petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. marca 2014

